

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 7. februára 2013*

„Poľnohospodárstvo — EPUZF — Nariadenia (ES) č. 1257/1999 a 817/2004 — Podpora rozvoja vidieka — Vymáhanie neoprávnených platieb — Vnútroštátna právna úprava, ktorá poskytnutie agroenvironmentálnej pomoci viaže na podanie každoročnej žiadosti a určitých sprievodných dokumentov — Prijemca, ktorý si splnil povinnosti týkajúce sa využívania dotknutej plochy, ale nepodal žiadosť v súlade s uvedenou právnou úpravou — Odobratie pomoci bez vypočutia príjemcu v prípade, že nedodrží ustanovenia týkajúce sa podania žiadosti o agroenvironmentálnu pomoc“

Vo veci C-454/11,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Augstākās Tiesas Senāts (Lotyšsko) z 22. augusta 2011 a doručený Súdnemu dvoru 1. septembra 2011, ktorý súvisí s konaním:

Gunārs Pusts

proti

Lauku atbalsta dienests,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, vykonávajúca funkciu predsedníčky tretej komory, sudcovia K. Lenaerts, G. Arestis (spravodajca), J. Malenovský a D. Šváby,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— G. Pusts,

— lotyšská vláda, v zastúpení: I. Kalniņš a I. Nesterova, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: G. von Rintelen a A. Sauka, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: lotyščina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Rady (ES) č. 1257/1999 zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) a ktorým sa menia a rušia niektoré nariadenia (Ú. v. ES L 160, s. 80; Mim. vyd. 03/025, s. 391), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1783/2003 z 29. septembra 2003 (Ú. v. EÚ L 270, s. 70; Mim. vyd. 03/040, s. 338, ďalej len „nariadenie č. 1257/1999“), nariadenia Komisie (ES) 817/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) 1257/1999 (Ú. v. EÚ L 153, s. 30; Mim. vyd. 03/046, s. 87), a nariadenia Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (Ú. v. EÚ L 141, s. 18; Mim. vyd. 03/044, s. 243).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Gunärsom Pustsom, poľnohospodárom, a Lauku atbalsta dienests (lotyšský orgán na podporu vidieka, ďalej len „LAD“) vo veci vrátenia agroenvironmentálnej pomoci, ktorú mu lotyšské orgány priznali na päťročné obdobie jeho záväzku.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 22 kapitoly VI hlavy II nariadenia č. 1257/1999 s názvom „Agroenvironmentálne opatrenia a životné podmienky zvierat“ stanovuje:

„Podpora pre poľnohospodárske metódy navrhnuté na ochranu životného prostredia, zachovanie krajiny (agroenvironmentálne opatrenia) alebo zlepšenie životných podmienok zvierat má prispievať k dosiahnutiu cieľov spoločnosti týkajúcich sa poľnohospodárstva, životného prostredia a životných podmienok hospodárskych zvierat.

...“

- 4 Článok 23 nariadenia č. 1257/1999 stanovuje:

„1. Finančná podpora sa poskytne poľnohospodárom, ktorí prijímajú agroenvironmentálne záväzky alebo záväzky spojené so životnými podmienkami zvierat na obdobie aspoň piatich rokov. Kde je to potrebné, určí sa dlhšie obdobie pre konkrétne druhy záväzkov vzhľadom na ich dopad na životné prostredie alebo životné podmienky zvierat.

2. Agroenvironmentálne záväzky a záväzky spojené so životnými podmienkami zvierat si vyžadujú viac ako používanie zvyčajnej správnej poľnohospodárskej praxe vrátane správnej praxe v oblasti chovu hospodárskych zvierat.

Zabezpečujú služby, ktoré nie sú obsiahnuté v ostatných podporných opatreniach, ako je podpora trhu alebo kompenzačné príspevky.“

5 Článok 24 tohto nariadenia znie takto:

„1. Podpora súvisiaca s agroenvironmentálnym záväzkom alebo so záväzkom spojeným so životnými podmienkami zvierat sa poskytuje každoročne a vypočíta sa na základe:

- a) ušlého príjmu;
- b) dodatočných nákladov vyplývajúcich z daného záväzku a
- c) potreby poskytnúť stimul.

Pri výpočte výšky ročnej podpory sa nesmú brať do úvahy náklady týkajúce sa investícií. Pri výpočte výšky každoročnej podpory sa môžu brať do úvahy náklady na akékoľvek nevýnosné investície potrebné na splnenie záväzku.

2. Maximálne sumy za rok oprávnené na podporu spoločnosti sú ustanovené v prílohe. V prípade, že sa táto podpora vypočítava na základe plochy, musia tieto sumy vychádzať z tej plochy podniku, ktorej sa týkajú agroenvironmentálne záväzky.“

6 Článok 37 ods. 4 tohto nariadenia stanovuje:

„Členské štáty môžu ustanoviť ďalšie alebo viac obmedzujúcich podmienok na poskytovanie podpory spoločnosti na rozvoj vidieka za predpokladu, že takéto podmienky sú v súlade s cieľmi a požiadavkami ustanovenými v tomto nariadení.“

7 Článok 66 v oddiele 6 kapitoly II nariadenia č. 817/2004, nazvanom „Žiadosti, kontroly a penále“, stanovuje:

„1. V žiadostiach o podporu pre rozvoj vidieka na plochy alebo na zvieratá, ktoré sa podávajú oddelene od žiadostí o podporu podľa článku 6 nariadenia [Komisie] (ES) č. 2419/2001 [z 11. decembra 2001 stanovujúceho podrobné pravidlá uplatňovania integrovaného správneho a kontrolného systému pre určité programy pomoci spoločnosti, zriadeného nariadením Rady (EHS) č. 3508/92 (Ú. v. ES L 327, s. 11; Mim. vyd. 03/034, s. 308),] musia byť uvedené všetky plochy a zvieratá v podniku, ktoré sú dôležité pre kontrolu žiadostí na základe daného opatrenia vrátane tých, na ktoré sa nežiada žiadna podpora.

2. Ak sa opatrenie na podporu rozvoja vidieka týka plôch, parcely musia byť uvedené samostatne. Počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje daný záväzok, sa parcely, ktoré dostávajú podporu, nesmú vymeniť s výnimkou prípadov osobitne ustanovených v programovacom dokumente.

3. Ak je žiadosť o platbu zahrnutá do žiadosti o platbu na plochu v kontexte integrovaného administratívneho a kontrolného systému, členský štát zabezpečí, aby boli parcely, na ktoré sa vzťahujú žiadosti o podporu na rozvoj vidieka, deklarované samostatne.

4. Zvieratá a pozemky musia byť identifikované v súlade s článkami 18 a 20 nariadenia (EHS) č. 1782/2003.

5. Ak sa jedná o podporu na viacero rokov, platby nasledujúce po platbe v roku, v ktorom bola podaná žiadosť, sa vykonávajú ako odpoveď na ročnú žiadosť o platbu s výnimkou prípadov, ak členský štát zaviedol postup efektívneho ročného overovania uvedeného v článku [67] ods. 1.“

8 Článok 67 nariadenia č. 817/2004 stanovuje:

„1. Prvotné žiadosti o zapojenie sa do schémy a následné žiadosti o platbu sa skontrolujú spôsobom, ktorý zabezpečí efektívne overenie súladu s podmienkami poskytnutia podpory.

Členské štáty stanovujú vhodné metódy a prostriedky na overenie každého podporného opatrenia, ako aj osôb, ktoré budú predmetom kontrol.

Ak je to vhodné, členské štáty využijú integrovaný administratívny a kontrolný systém zavedený nariadením (ES) č. 1782/2003.

2. Overovanie pozostáva z administratívnych kontrol a z kontrol na mieste.“

9 Článok 71 ods. 2 nariadenia č. 817/2004 stanovuje:

„v prípade nenáležitej platby sa na užívateľa v rámci opatrenia na rozvoj vidieka vzťahuje povinnosť vrátiť dotknutú čiastku v súlade s článkom 49 nariadenia (ES) č. 2419/2001.“

10 Článok 73 nariadenia č. 817/2004 stanovuje:

„Členské štáty stanovujú pravidlá o penále uplatniteľné v prípade porušenia ustanovení tohto nariadenia a vykonávajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonania. Ustanovené penále musia byť efektívne, primerané a odrádzajúce.“

11 Nariadenie č. 796/2004 zrušilo nariadenie č. 2419/2001. Podľa nariadenia č. 796/2004 sa toto nariadenie uplatňuje na žiadosti o podporu týkajúce sa hospodárskych rokov alebo prémieových období začínajúcich sa od 1. januára 2005 a odkazy na nariadenie č. 2419/2001 sa považujú za odkazy na nariadenie č. 796/2004.

12 Článok 73 nariadenia č. 796/2004, ktorý nahradil článok 49 nariadenia č. 2419/2001, znie takto:

„1. Ak dôjde k vyplateniu nenáležitej platby, poľnohospodár splatí predmetnú čiastku plus úroky vypočítané podľa odseku 3.

...

3. Úroky sa vypočítajú za obdobie, ktoré uplynie medzi oznámením poľnohospodárovi, že má čiastku vrátiť a splatením, alebo odpočtom.

Úroková miera sa vypočíta podľa ustanovení vnútroštátneho práva, ale nesmie byť nižšia, než úroková miera uplatniteľná na vrátenie čiastok podľa vnútroštátnych ustanovení.

...“

Lotyšské právo

13 Dekrét Rady ministrov č. 255 o postupe udeľovania vnútroštátnej pomoci a pomoci Európskej únii na rozvoj vidieka zo 17. apríla 2007 v znení uplatniteľnom na konanie vo veci samej (*Latvijas Vēstnesis*, 2007, č. 70) stanovuje, že na získanie pomoci na rozvoj ekologického poľnohospodárstva sa vyžaduje, aby žiadateľ predložil na LAD do 11. júna príslušného roka riadne vyplnenú žiadosť vo forme formulára žiadosti o platbu na plochu a plány poľnohospodárskych pozemkov, ktoré vydal LAD, v ktorých je uvedená plocha poľnohospodársky využívaných pozemkov. V tomto dekréte sa okrem iného uvádza, že žiadateľ sa zaväzuje, že bude počas celého päťročného obdobia trvania záväzku

predkladať každoročne žiadosť týkajúcu sa deklarovaných opatrení na LAD a že nezníži veľkosť deklarovanej dotknutej plochy ani nezmení jej umiestnenie. V prípade nesplnenia si povinností je žiadateľ podľa tohto dekrétu povinný vrátiť LAD pomoc, ktorá mu bola vyplatená.

- 14 Príloha 10 dekrétu Rady ministrov č. 1002 o podmienkach vykonávania programového dokumentu „Plán rozvoja lotyšského vidieka zameraný na vykonávanie programu rozvoja vidieka v rokoch 2004 až 2006“ z 30. novembra 2004 (*Latvijas Vēstnesis*, 2004, č. 193) uvádza dokumenty, ktoré treba predložiť LAD na účely získania pomoci na rozvoj ekologického poľnohospodárstva. V tejto prílohe sa okrem iného uvádza, že žiadateľ o pomoc musí počas trvania záväzku predložiť na príslušný rok žiadosť a plán poľnohospodárskych pozemkov.
- 15 Príloha 11 dekrétu č. 1002 stanovuje, že v prípade porušenia záväzku sa musí celá pomoc vrátiť LAD.
- 16 Okrem toho treba spresniť, že formulár žiadosti uvedený v dekréte č. 255 bol schválený dekrétom Rady ministrov č. 269 zo 17. apríla 2007 o postupe udeľovania vnútroštátnej pomoci a pomoci Európskej únie pre rozvoj poľnohospodárstva v rámci systému priamej podpory (*Latvijas Vēstnesis*, 2007, č. 69). Tento formulár umožňuje žiadateľovi podať žiadosť o platby na plochu spolu so žiadosťou o ostatné platby, napríklad agroenvironmentálnu pomoc. Na začiatku tohto formulára sa taxatívne uvádza, o aký režim platieb môže žiadateľ žiadať, a je tu uvedená výzva, aby sa žiadateľ oboznámil s príručkou na poskytovanie platieb na plochu na dotknutý rok. V tomto formulári sa napokon nad miestom vyhradeným na podpis uvádza toto upozornenie:

„Spolu so žiadosťou o agroenvironmentálnu pomoc... treba zaslať aj vyplnenú prílohu. V opačnom prípade sa environmentálna pomoc... nevypláti. Ja, podpísaný/-á nižšie, potvrdzujem, že som si prečítal(a) požiadavky a podmienky uvedené v právnych predpisoch, pokiaľ ide o režim jednotlivej platby [pomoci] na plochu... a agroenvironmentálnej pomoci, oboznámil(a) som sa s nimi a vyhlasujem, že ich budem rešpektovať v celom rozsahu, a potvrdzujem, že som informovaný/-á o všetkých podmienkach poskytovania pomoci a o skutočnosti, že pomoc sa vypláti len čiastočne alebo sa nevypláti vôbec, ak boli poskytnuté nepresné informácie úmyselne alebo z nedbanlivosti.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 17 Dňa 21. apríla 2006 G. Pusts podal na LAD žiadosť o pomoc na plochu na rok 2006 a žiadosť o agroenvironmentálnu pomoc, na ktorú sa vzťahuje päťročný záväzok, týkajúcu sa plochy s rozlohou 18,85 hektára poľnohospodárskych pozemkov.
- 18 Dňa 9. mája 2007 G. Pusts podal žiadosť o pomoc na plochu na rok 2007 a následne 11. júna toho istého roka mu LAD doručil list, v ktorom uviedol, že dôkladne preverí správnosť údajov uvedených v žiadosti, a ak zistí chyby, žiadateľ o nich bude informovaný, aby ich mohol opraviť.
- 19 Dňa 3. júla 2007 LAD schválil žalobcovi agroenvironmentálnu pomoc vo výške 1 826,77 LVL na rok 2006 na plochu s rozlohou 18,85 hektára poľnohospodárskych pozemkov, na ktorú sa vzťahuje päťročný záväzok. Dňa 30. júla 2007 mu bolo vydané osvedčenie o zlučiteľnosti činnosti jeho podniku počas obdobia prechodu na ekologickú výrobu.
- 20 Rozhodnutím z 25. apríla 2008 LAD vyzval žalobcu na vrátenie celej sumy poskytnutej agroenvironmentálnej pomoci na rok 2006 s odôvodnením, že plocha s rozlohou 18,85 hektára poľnohospodárskych pozemkov, na ktorú sa vzťahuje päťročný záväzok, bola v roku 2007 zmenšená. Toto rozhodnutie sa zakladalo na skutočnosti, že pri preverení žiadosti o pomoc na rok 2007 LAD konštatoval, že G. Pusts pri vyplnení žiadosti o pomoc na plochu na tento rok neuviedol, že žiada aj o agroenvironmentálnu pomoc na deklarované pozemky, keďže nevyplnil stĺpec 9 v časti C tejto žiadosti, v ktorej sú deklarované pozemky uvedené, ani k tejto žiadosti nepriložil prílohu s názvom „Žiadosť o pomoc na agroenvironmentálne opatrenia“, ako to vyžaduje relevantná vnútroštátna právna

úprava. LAD zastával názor, že to nebolo možné považovať za chybu, ktorej sa G. Pusts dopustil. Dospel preto k záveru, že G. Pusts nedodržel agroenvironmentálne záväzky, ktoré sa vzťahujú na plochu 18,85 hektára, ku ktorým sa zaviazal v roku 2006, a preto je povinný vrátiť poskytnutú pomoc v súlade s touto právnou úpravou.

- 21 Rozhodnutím z 11. júna 2008 LAD potvrdil svoje predchádzajúce rozhodnutie. V dôsledku toho znížil ďalšie platby pomoci o 1 228,87 LVL a vyzval žalobcu na vrátenie zvyšnej sumy 597,90 LVL.
- 22 G. Pusts podal žalobu o neplatnosť tohto rozhodnutia 11. júna 2008 na Administratívu rajona tiesa (okresný správny súd). V tejto žalobe sa domáhal vyplatenia zadržaných súm a priznania zamietnutej agroenvironmentálnej pomoci na rok 2007. Pripustil, že podal neúplnú žiadosť, a vyhlásil, že spĺňa podmienky na získanie tejto pomoci a že plochu, na ktorú sa vzťahujú agroenvironmentálne záväzky, fyzicky nezmenšil ani nezmenil jej umiestnenie, iba z nepozornosti urobil chyby vo svojej žiadosti. Tvrdil, že si záväzky naďalej plnil, a LAD okrem iného vytýkal, že ho neinformoval o chybe v jeho žiadosti ani od neho nežiadal dodatočné informácie.
- 23 Rozsudkom z 19. novembra 2009 uvedený súd žalobu zamietol. Súd uviedol, že v súlade s relevantnou vnútroštátnou právnou úpravou sa G. Pusts na päťročné obdobie zaviazal, že každý rok podá žiadosť o agroenvironmentálnu pomoc týkajúcu sa deklarovaných činností. Okrem toho súd uviedol, že s cieľom získať agroenvironmentálnu pomoc mal G. Pusts podať na rok 2007, tak ako v roku 2006, riadne vyplnenú žiadosť spolu s plánom dotknutých poľnohospodárskych pozemkov. Keďže G. Pusts vo svojej žiadosti o pomoc na plochu na rok 2007 neuviedol, že žiada aj o agroenvironmentálnu pomoc na tento rok, ani nepriložil zodpovedajúcu prílohu, súd rozhodol, že LAD oprávnenne dospel k záveru, že G. Pusts ukončil svoje agroenvironmentálne záväzky, ku ktorým sa zaviazal v roku 2006, a preto je povinný poskytnutú pomoc vrátiť.
- 24 Okrem toho Administratíva rajona tiesa vo svojom rozsudku spresnil, že neúplnosť žiadosti, ktorú podal G. Pusts, nemožno považovať za dôsledok chyby, ale skôr za prejav nedodržania podmienok oprávnenosti na získanie agroenvironmentálnej pomoci stanovených v relevantnej vnútroštátnej právnej úprave. Z dôvodu tohto nedodržania musí G. Pusts vrátiť neoprávnenne poskytnutú pomoc, hoci si aj naďalej plní ostatné záväzky. Tento súd tiež zastával názor, že LAD nebol povinný informovať žalobcu o chybách v jeho žiadosti a navyše na to ani nemohol upozorniť, pretože v stĺpci 9 v časti C nebol uvedený žiadny pozemok a nebola k nej priložená zodpovedajúca príloha. Súd uviedol, že LAD vo svojom rozhodnutí vychádzal z informácií, ktoré mu poskytol G. Pusts, konkrétne z jeho žiadostí o pomoc na roky 2006 a 2007. Keďže LAD mal k dispozícii všetky informácie potrebné na prijatie rozhodnutia, súd zastával názor, že nemusel vypočítať stanovisko žalobcu, ktoré nemôže ovplyvniť obsah správnych rozhodnutí.
- 25 G. Pusts podal odvolanie proti rozsudku Administratívy rajona tiesa na Administratívu apgabaltiesa (krajský odvolací správny súd). Rozsudkom z 8. novembra 2010 tento súd odvolanie zamietol a potvrdil odôvodnenie prvostupňového rozsudku, pričom uviedol, že G. Pusts svojimi žiadosťami o pomoc potvrdil, že sa oboznámil s požiadavkami na poskytnutie dotknutej agroenvironmentálnej pomoci stanovenými v relevantnej právnej úprave.
- 26 G. Pusts podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok na súd, ktorý podal návrh na prejudiciálne konanie. V tomto odvolaní okrem iného tvrdí, že v uvedenom rozsudku sa nedodržel rozsah niektorých ustanovení práva Únie v príslušnej oblasti.

27 Augstākās Tiesas Senāts zastáva názor, že vyriešenie veci v pôvodnom konaní závisí od výkladu nariadení č. 1257/1999, 817/2004 a 796/2004, a preto rozhodol prerušiť konanie a predložil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Majú sa právne predpisy Únie..., ktoré upravujú vrátenie pomoci, vykladať v tom zmysle, že umožňujú považovať platbu pomoci za neoprávnenú v prípadoch, keď si príjemca pomoci síce naďalej plnil záväzky, ale nedodrжал postup stanovený v súvislosti so žiadosťou o platbu?
2. Je v súlade s právom Únie..., ktoré upravuje vrátenie pomoci, pravidlo, podľa ktorého došlo k prerušeniu plnenia si záväzkov prevzatých príjemcom len na základe skutočnosti, že nebola podaná žiadosť, pričom príjemcovi podpory nebolo umožnené sa v tejto súvislosti vyjadriť?
3. Je v súlade s právom Únie..., ktoré upravuje vrátenie pomoci, pravidlo, podľa ktorého za predpokladu, že už nebude možné uskutočniť kontrolu na mieste (keďže uplynul jeden rok), a teda sa predpokladá, že príjemca podpory prerušil plnenie si prevzatých záväzkov, je tento príjemca povinný vrátiť všetky prostriedky pomoci, ktoré mu už boli poskytnuté počas obdobia trvania záväzkov, a to aj vtedy, ak boli uvedené prostriedky poskytované a vyplácané počas niekoľkých rokov?“

O prejudiciálnych otázkach

- 28 Týmito troma otázkami, ktoré treba posúdiť spoločne, sa vnútroštátny súd pýta, či sa nariadenia č. 1257/1999, 817/2004 a 796/2004 majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej je príjemca pomoci poskytnutej za jeho viacročné agroenvironmentálne záväzky povinný vrátiť celú sumu pomoci za predchádzajúce roky z dôvodu, že nepodal žiadosť na príslušný rok v súlade s platnými vnútroštátnymi predpismi, pričom tento príjemca tvrdí, že si aj naďalej plnil záväzky týkajúce sa využívania dotknutých plôch, že ho príslušný správny orgán nevypočul, ale že kontrola dotknutých plôch na mieste nie je možná, pretože predmetný rok už uplynul.
- 29 Na úvod treba uviesť, že ani jedno z týchto nariadení neobsahuje ustanovenie, ktoré by takej vnútroštátnej právnej úprave výslovne bránilo.
- 30 Články 22 až 24 nariadenia č. 1257/1999 stanovujú všeobecné podmienky poskytovania podpory pre metódy poľnohospodárskej výroby vypracované najmä na účely ochrany životného prostredia. Z týchto ustanovení vyplýva, že agroenvironmentálna pomoc sa vyznačuje prijatím päťročného záväzku dotknutými poľnohospodármi spočívajúceho v uplatňovaní poľnohospodárstva rešpektujúceho životné prostredie. Ako protiplnenie za agroenvironmentálne záväzky vzťahujúce sa na obdobie aspoň piatich rokov štáty každoročne poskytujú pomoc v závislosti od ušlého príjmu alebo dodatočných z toho vyplývajúcich nákladov (pozri rozsudky zo 4. júna 2009, JK Otsa Talu, C-241/07, Zb. s. I-4323, bod 36, ako aj z 24. mája 2012, Hehenberger, C-188/11, bod 30).
- 31 V tejto súvislosti treba uviesť, že podľa článku 37 ods. 4 nariadenia č. 1257/1999 môžu členské štáty stanoviť ďalšie alebo prísnejšie podmienky poskytovania podpory Únie na rozvoj vidieka za predpokladu, že sú v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v tomto nariadení.
- 32 Pokiaľ ide o žiadosti o podporu agroenvironmentálnych metód výroby na základe článkov 22 až 24 nariadenia č. 1257/1999, článok 66 ods. 5 nariadenia č. 817/2004 stanovuje, že ak ide o viacročnú podporu, platby nasledujúce po platbe v prvom roku, v ktorom bola podaná žiadosť, sa vykonávajú na základe každoročnej žiadosti o platbu, s výnimkou prípadov, ak členský štát zaviedol postup efektívneho každoročného overovania uvedeného v článku 67 ods. 1 tohto nariadenia. Z článku 66 ods. 5 vyplýva, že s výnimkou prípadov, keď taký vnútroštátny postup existuje, sa poľnohospodárom neposkytne platba, kým o ňu nepožiadajú. Podanie tejto každoročnej žiadosti teda predstavuje podmienku oprávnenosti na získanie agroenvironmentálnej pomoci v súlade s článkami 22 až 24.

- 33 Význam podania každoročnej žiadosti o poskytnutie agroenvironmentálnej pomoci zdôrazňuje aj článok 67 ods. 1 nariadenia č. 817/2004, ktorý v prípade systému kontroly viacročnej podpory agroenvironmentálnych metód výroby stanovuje, že prvotné žiadosti o zapojenie sa do schémy a následné žiadosti o platbu sa skontrolujú spôsobom, ktorý zabezpečí efektívne overenie súladu s podmienkami poskytovania podpory. Podanie takejto žiadosti teda umožňuje overiť dodržiavanie prijatých agroenvironmentálnych záväzkov. Na základe tejto každoročnej žiadosti môže platobný orgán každý rok účinne overiť, či sa viacročné záväzky nepretržite dodržiavajú, a prípadne pristúpiť k vyplateniu pomoci.
- 34 Z uvedeného vyplýva, že vnútroštátna právna úprava, ktorá ako jednu z podmienok oprávnenosti na získanie agroenvironmentálnej pomoci vyžaduje, aby sa žiadateľ o túto pomoc zaviazal, že počas celého päťročného obdobia záväzku podá každý rok na platobný orgán žiadosť týkajúcu sa deklarovaných agroenvironmentálnych činností, je v súlade s uvedenými ustanoveniami práva Únie. Takáto vnútroštátna právna úprava je teda súčasťou rozhodovacieho priestoru, ktorým členské štáty disponujú v zmysle článku 37 ods. 4 nariadenia č. 1257/1999.
- 35 Okrem toho treba pripomenúť, že pokiaľ ide o agroenvironmentálnu pomoc vyznačujúcu sa viacročným záväzkom, podmienky poskytovania podpory sa musia dodržiavať počas celého obdobia záväzkov, za ktoré bola táto pomoc poskytnutá (pozri rozsudok Hehenberger, už citovaný, bod 34). Ak sa teda jedna z podmienok poskytovania pomoci, ako je napríklad podanie každoročnej žiadosti o vyplatenie pomoci podľa vnútroštátnej právnej úpravy dotknutej vo veci samej, nedodrží čo i len raz počas celého trvania agroenvironmentálneho projektu, ku ktorému sa príjemca pomoci zaviazal, táto pomoc sa nemôže poskytnúť.
- 36 V tejto súvislosti skutočnosť, že príjemca agroenvironmentálnej pomoci naďalej dodržiaval podmienky poskytovania tejto pomoci, najmä podmienky týkajúce sa využívania dotknutých plôch, nemôže zabrániť jeho vylúčeniu z nároku na túto pomoc, ktoré nasleduje po nedodržaní jednej z podmienok. Poskytnutie tejto pomoci totiž podlieha dodržaniu všetkých podmienok oprávnenosti počas celého trvania agroenvironmentálneho projektu, ku ktorému sa príjemca zaviazal, takže nedodržanie jednej z podmienok samo osebe vedie k uvedenému vylúčeniu.
- 37 V prípade vylúčenia z nároku na agroenvironmentálnu pomoc z dôvodu nedodržania podmienok poskytovania tejto pomoci z článku 71 ods. 2 nariadenia č. 817/2004 vyplýva, že príjemca má povinnosť vrátiť všetky už poskytnuté sumy, ktoré súvisia s pomocou, ktorej poskytnutie sa vylúčilo (pozri rozsudok Hehenberger, už citovaný, bod 36).
- 38 Príjemca agroenvironmentálnej pomoci, ktorý nepodal žiadosť o pomoc v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, podľa ktorých poskytovanie takej pomoci podlieha každoročnej žiadosti, sa navyše nemôže dovoliavať práva byť v tejto súvislosti vypočutý. Žiadne z ustanovení nariadení č. 1257/1999, 817/2004 a 796/2004 neposkytuje takéto právo v prospech poľnohospodára, ktorý nepodal riadnu žiadosť o poskytnutie agroenvironmentálnej pomoci. Aj v prípade, že by takýto poľnohospodár, ktorý nepodal žiadosť, bol vypočutý, toto vypočutie nemôže ovplyvniť dôsledky, ktoré vyplývajú z nedodržania podmienok agroenvironmentálnej pomoci, ku ktorým sa zaviazal. Tento poľnohospodár totiž nemôže odôvodniť nedodržanie týchto podmienok.
- 39 Rovnako ani skutočnosť, že vykonanie kontroly dotknutých plôch na mieste už nie je možné, pretože príslušný rok uplynul, nemôže mať vplyv na vylúčenie z nároku na agroenvironmentálnu pomoc z dôvodu nedodržania podmienok poskytovania tejto pomoci a na vrátenie neoprávnene vyplatených súm pomoci, ktoré z toho vyplýva. Aj za predpokladu, že by sa taká kontrola dala vykonať, samotné nedodržanie jednej z podmienok stačí na také vylúčenie, a teda aj vrátenie pomoci.
- 40 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tri položené otázky odpovedať tak, že nariadenia č. 1257/1999, 817/2004 a 796/2004 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej je príjemca pomoci poskytnutej za jeho viacročné agroenvironmentálne záväzky

povinný vrátiť celú sumu pomoci za predchádzajúce roky z dôvodu, že nepodal žiadosť na príslušný rok v súlade s platnými vnútroštátnymi predpismi, pričom tento príjemca tvrdí, že si aj naďalej plnil záväzky týkajúce sa využívania dotknutých plôch, že ho príslušný správny orgán nevypočul, ale že kontrola dotknutých plôch na mieste nie je možná, pretože predmetný rok už uplynul.

O trovách

- 41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Nariadenie Rady (ES) č. 1257/1999 zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) a ktorým sa menia a rušia niektoré nariadenia, zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 1783/2003 z 29. septembra 2003, nariadenie Komisie (ES) 817/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) 1257/1999, ako aj nariadenie Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krízového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej je príjemca pomoci poskytnutej za jeho viacročné agroenvironmentálne záväzky povinný vrátiť celú sumu pomoci za predchádzajúce roky z dôvodu, že nepodal žiadosť na príslušný rok v súlade s platnými vnútroštátnymi predpismi, pričom tento príjemca tvrdí, že si aj naďalej plnil záväzky týkajúce sa využívania dotknutých plôch, že ho príslušný správny orgán nevypočul, ale že kontrola dotknutých plôch na mieste nie je možná, pretože predmetný rok už uplynul.

Podpisy